

W Bielsku-Białej

10/2025

m a g a z y n s a m o r z ą d o w y

W NUMERZE:

**TŁUMY
NA ŚWIĘCIE
KONSTYTUCJI**

– str. 3

**NOWOCZESNE
AUTOBUSY
W BIELSKIM
MZK**

– str. 5

**MOBILNE
ZBIÓRKI
TEKSTYLÓW**

– str. 9

**NOWE
PROGRAMY
ZDROWOTNE**

**Moje Zdrowie –
skorzystaj,
Seniorze, sprawdź stan
swoich kości – str. 14**

ŻAŁ, ŻE NIE MOŻNA BYĆ WSZĘDZIE

Jak zawsze dużym zainteresowaniem cieszyła się Noc Muzeów w Bielsku-Białej. Na 10 i 11 maja darmowe atrakcje z tej okazji przygotowało ponad dwadzieścia placówek. Każdy znalazł coś dla siebie – otworzyły się galerie, teatry, muzea, cmentarze, kościoły, Ratusz, biblioteka i fabryka. Jak zawsze był też wielki żal, że nie można pójść wszędzie i na coś trzeba się tej nocy zdecydować.

Zwiedzanie Befaszczotu

Na dziedzińcu Pedanterii

Historia szczotek i pędzli

Na pewno nie żalowali ci, którzy znaleźli się w jednej z sześciu grup zwiedzających Fabrykę Szczotek i Pędzli Befaszczot, po raz pierwszy otwierającą swoje podwoje w Noc Muzeów. W progach firmy przy ulicy I.J. Paderewskiego 7 witali ich Joanna Bierówka i Tomasz Bierówka z kadry zarządzającej oraz historyk Jacek Kachel.

– W 1876 roku, kiedy Aleksander Graham Bell wynalazł telefon, bracia Albert i Erich Sennewaldt zakładają fabrykę szczotek i pędzli pod nazwą Gebrüder Sennewaldt. Od samego początku fabryka produkuje szczotki do użytku domowego, czyli wszelkiego rodzaju szczotki do butów, ubrań, dywanów, lamp naftowych, powozów. Od samego początku działa w miejscu, w którym teraz jesteśmy. I od samego początku produkuje swoje wyroby nie tylko na rynek lokalny, ale również zagraniczny. Do tego stopnia cieszyły się one uznaniem, że Gebrüder Sennewaldt otrzymało tytuł dostawcy dworu cesarskiego w Wiedniu – tłumaczył dyrektor generalny Befaszczotu Tomasz Bierówka.

Befaszczot działa na rynku nieprzerwanie od 149 lat. Zwiedzający mogli zobaczyć zrewitalizowane budynki i wewnętrzny dziedziniec; zobaczyli archiwalne zdjęcia, katalogi z lat 30. XX wieku, faktury, książki zamówień, dawne maszyny – niektóre z nich zostały uruchomione specjalnie na tę okazję (np. maszyna automatyczna do produkcji szczotek do smołowania i teru, która wykonywała 70 sztuk na godzinę, rok produkcji 1965). Zobaczyli również nowoczesne wnętrza i dowiedzieli się, jak dziś powstają szczotki i pędzle. Fabryka przygotowała pokazy tradycyjnego wykonywania pędzli i szczotek. Tak nadal tworzone są np. pędzle pierścieniowe – używane do malowania jachtów czy szczotki do czyszczenia maszyn.

ciąg dalszy na str. 16

PRO ECCLESIA ET PONTIFICE DLA GRAŻYNY CHORAŻY

fot. Marian Szpak

PANI ANNA MA 102 LATA

fot. DPS Dom Nauczyciela

MISTRZOSTWA PIERWSZEJ POMOCY

BEZROBOCIE NA TYM SAMYM POZIOMIE

Prezes Salwatorińskiego Stowarzyszenia Hospicyjnego Grażyna Choraży została wyróżniona najwyższym papieskim wyróżnieniem dla osób świeckich – *Pro Ecclesia et Pontifice*. 4 maja w kościele św. Franciszka z Asyżu w Wapienicy bp Piotr Greger wręczył jej watykańskie wyróżnienie dla osób świeckich za zasługi dla Kościoła i papieża.

Odnaczona to nauczycielka i społeczniczka. Z jej inicjatywy i pod jej kierownictwem powstał gmach hospicjum stacjonarnego im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej. Jako wolontariuszka nieprzerwanie koordynuje działalność hospicjum i promuje akcję *Pola nadziei*, angażując młodzież w pomoc chorym i udrażliwiając ją na cierpienie. – Kościół dostrzega takich ludzi jak pani Grażyna – działających często w ciszy, bez rozgłosu, ale z wielkim sercem i ofiarnością – stwierdził bp Greger.

Decyzję o przyznaniu medalu *Pro Ecclesia et Pontifice* podjął jeszcze papież Franciszek na wniosek proboszcza ks. Jerzego Matogi i za zgodą biskupa diecezjalnego Romana Pindla. oprac. Jack

102 lata skończyła mieszkanka DPS Dom Nauczyciela Anna Prus. Uroczystość zgromadziła liczne grono gości i mieszkańców. Życzenia jubilatce złożył m.in. wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Bielska-Białej Konrad Łoś, odśpiewano *Dwieście lat*, a pani Anna z wdziękiem zdmuchnęła świeczki na torcie przy dźwiękach ulubionej muzyki klasycznej.

Anna Prus urodziła się 29 kwietnia 1923 roku w Białej i tu spędziła dzieciństwo i młodość. Była trzecim dzieckiem z czworga rodzeństwa, jako jedyna przeżyła wojnę. W jednym z bielskich przedsiębiorstw pracowała jako księgowa. W wieku 45 lat wyjechała do Szczecina, tam wyszła za mąż. Niestety małżeństwo trwało tylko 5 lat i zakończyło się tragiczną śmiercią męża w wypadku samochodowym. Po tych wydarzeniach Anna Prus wróciła do Bielska-Białej. Jej pasją były podróże i muzyka poważna. Jubilatka to osoba bardzo lubiana i doceniana przede wszystkim za życiową mądrość i wielkie poczucie humoru. oprac. ek

3. Mistrzostwa Polski Pierwszej Pomocy dla Szkół Ponadpodstawowych pn. *Podbeskidzie 2025* odbyły się w Uniwersytecie Bielsko-Bialskim. Na zawodników czekał test wiedzy z zakresu pierwszej pomocy oraz pięć symulowanych zdarzeń medycznych rozmieszczonych na kampusie UBB: Czesława – hipoglikemia, Elegia o chłopcu polskim – rana postrzałowa, Częstka – zatrucie tlenkiem węgla, Warcaby – nagłe zatrzymanie krążenia, Plomienie – poparzenia. Nagrodę Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu UBB Wioletty Pollok-Waksmańskiej prof. UBB otrzymała Julia Czech z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Zakliczynie. I miejsce zajęło Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Kleszczowie; II miejsce – II LO im. W. Broniewskiego w Koszalinie; III miejsce – VI LO im. J. Słowackiego w Kielcach. Uczestnicy mogli również poszerzyć swoją wiedzę dzięki wykładowi kierownika Katedry Ratownictwa Medycznego Tomasza Ilczaka pt. *Łańchuch przeżycia – różne perspektywy, jeden cel*. Jack

Według ostatnich danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny stopa bezrobocia na 31 marca z odniesieniem do lutego 2025 r. wyniosła: – w kraju 5,3 proc. (spadek o 0,1 proc.); – w woj. śląskim 3,9 proc. (bez zmian); – w Bielsku-Białej 2,2 proc. (bez zmian); – w powiecie bielskim 3,5 proc. (bez zmian).

Z informacji przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej wynika, że w marcu zgłoszono 357 wolnych miejsc pracy, wśród nich 45 dla osób niepełnosprawnych. Zgłoszono 263 wolne miejsca pracy w ramach ofert niesubsydiowanych oraz 94 miejsca pracy subsydiowanej.

Pojawiły się oferty pracy dla nauczyciela języka hiszpańskiego czy lekarza. Branża samochodowa potrzebuje blacharzy i lakierników, a branża usługowa – kierowców, piekarzy, fryzjerów, cukierników czy kucharzy.

Od początku 2025 roku z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystało łącznie 63 bezrobotnych. Jack

CAVATINA GUITAR FESTIVAL

Wybitni gitarzyści, utalentowani wokaliści i przełamujące schematy muzyczne współprace – tak zapowiada się druga edycja Cavatina Guitar Festival, która będzie się odbywać w Bielsku-Białej 24 i 25 maja.

PROGRAM FESTIWALU:

24 maja

16.00 – artysta konkursowy wyloniony we współpracy z Premierowy Music

17.00 – Thibault Cauvin

19.00 – Arc de Soleil

21.00 – Smolik // Kev Fox / Cavatina

Philharmonic Orchestra

25 maja

17.00 – Mariaa Siga

19.00 – Piotr Rogucki

21.00 – José González

więcej: cavatinafestival.com

cavatinahall.pl

GIEŁDA STAROCI W SOBOTĘ

Już w najbliższą sobotę 17 maja w godz. 8.00-14.00 odbędzie się kolejne spotkanie kolekcjonerów, czyli Giełda Staroci w Białej.

Przyzwyczailiśmy się do tego, że co miesiąc kolekcjonerzy z całej okolicy zjeżdżają do Bielska-Białej na kolejną giełdę. Zainteresowanie sprzedających i kupujących jest imponujące, a liczni odwiedzający to miejsce w trakcie imprezy potwierdzają, że stała się już ona lokalną tradycją. Często liczba stoisk na placu Wojska Polskiego oscyluje blisko setki. Na stoiskach można znaleźć meble, zegary, płyty, szkło, porcelanę, książki, ozdoby, biżuterię, monety, obrazy i wiele innych, przy czym stale pokazują się nowości, bowiem mieszkania, strychy czy piwnice skrywają wiele artefaktów sprzed lat.

Oto harmonogram Giełdy Staroci w Białej do końca 2025 roku:

sobota 21 czerwca,

sobota 19 lipca,

sobota 9 sierpnia,

sobota 20 września,

sobota 18 października,

sobota 15 listopada.

Zgłoszenia:

gielda@um.bielsko-biala.pl

Informacje: tel. 600004256 w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej. Jack

MIASTO

TŁUMY NA ŚWIĘCIE KONSTYTUCJI

Przy pięknej pogodzie i wyjątkowo tłumnie mieszkańcy Bielska-Białej świętowali 234. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja. Obchody miały bardzo uroczysty charakter.

Uczestniczyło w nich wiele znaczących osób, wśród nich europosełanka Mirosława Nykiel, posłowie na Sejm Mirosław Suchoń i Stanisław Szwed, członkini Zarządu Województwa Śląskiego Joanna Bojczuk, radni wojewódzcy Marcin Szarek i Rafał Ryplewicz. Samorząd Bielska-Białej reprezentowali przewodnicząca Rady Miejskiej Dorota Pieglik-Lzydorczyk wraz z radnymi oraz wszyscy zastępcy prezydenta – Przemysław Kamiński, Adam Ruśniak i Piotr Kucia. Była kompania honorowa, orkiestra dęta, przedstawiciele służb mundurowych i – co najważniejsze – bardzo wielu mieszkańców miasta, którzy przybyli na uroczystości całymi rodzinami.

Tegoroczne obchody oficjalnie rozpoczęła msza za ojczyznę odprawiona w kościele Opatrzności Bożej. Eucharystii przewodniczył ordynariusz diecezji bielsko-żywieckiej bp Roman Pindel.

– Pamiętamy dziś o szlachetnych staraniach o dobro naszej ojczyzny w okresie zmagania o jej niepodległość. Uczmy się też dziś od naszych przodków dojrzałej religijności, a wobec ludzkich ograniczeń szukajmy pomocy u Boga – apelował do zebranych bp Roman Pindel. Podkreślił również, że trzeciomajowe święto łączy w sobie dwie wielkie tradycje: państwową – związaną z uchwaleniem Konstytucji 3 maja w 1791 roku – oraz kościelną – święto Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski.

Po mszy uczestnicy uroczystości przeszli – prowadzeni przez Kompanię Honorową Wojska Polskiego i Bielską Orkiestrą Dętą – formację wojskową oraz poczty sztandarowe organiza-

cji kombatanckich, harcerzy ZHP i ZHR oraz szkół – na plac Wojska Polskiego. W trakcie przemarszu delegacje samorządowców wszystkich szczebli, polityków, służb mundurowych, kombatanów, harcerzy i młodzieży składali wiązanki kwiatów pod pomnikiem Konfederatów Barskich obok Ratusza.

Uroczystości na placu Wojska Polskiego rozpoczęła ceremonia wojskowa wciągnięcia na maszt biało-czerwonej flagi i odśpiewanie hymnu państwowego. Do zgromadzonych w imieniu prezydenta Jarosława Klimaszewskiego przemówił jego pierwszy zastępca Przemysław Kamiński. Przypomnił historyczne uwarunkowania towarzyszące uchwaleniu konstytucji:

Tolerancja, wolność wyznania i równość wobec prawa – te wartości

stały się fundamentem uchwalonej 3 maja 1791 konstytucji zwanej powszechnie majową. (...) Konstytucja 3 maja była dla ówczesnych Polaków nie tylko powodem do dumy. Ona stała się dla nich swoistym planem. Planem na ochronę Polski przed upadkiem. (...)

Fakt, że dzień uchwalenia Konstytucji 3 Maja obchodzimy jako święto narodowe dowodzi, że proklamowanie przez Sejm Wielki w 1791 roku ustawy zasadniczej było jednym z najważniejszych wydarzeń w historii Polski.

Należy jednak pamiętać, że Polacy nie zawsze mogli tę datę świętować. (...) Dlatego tym bardziej powinniśmy być dumni, że żyjemy dziś w wolnym kraju, w którym nikt nie zabrania nam świętowania ważnych dla nas rocznic i wydarzeń.

Dowódca 18 Bielskiego Batalionu Powietrznodesantowego ppłk Krzysztof Wiczełek dziękował żołnierzom za ich codzienną służbę oraz zwracał uwagę na to, czym jest dla żołnierzy flaga Rzeczypospolitej Polskiej. W imieniu młodych głos zabrał harcerz ZRH Wiktor Mięksiak.

Uroczystości na placu zakończyła defilada wojskowa i koncert patriotyczny w wykonaniu Miejskiej Orkiestry Dętej pod kierownictwem Jarosława Grzybowskiego.

Dalszy ciąg kulturalnego świętowania odbył się w Bielskim Centrum Kultury im. Marii Koterbskiej.

ciąg dalszy na str. 8

MIASTO

PRZEDSZKOLA W REALNYM KSZTAŁCIE

Na sesji Rady Miejskiej w Bielsku-Białej 24 kwietnia radni podjęli szereg uchwał reorganizujących działalność przedszkoli na terenie miasta ze względu na mniejszą liczbę dzieci. W całym systemie edukacji w mieście ubyłoby ok. tysiąca dzieci.

O tym, jak wygląda w praktyce, najlepiej świadczą dane z procesu rekrutacji. Na tegoroczny nabór do przedszkoli miasto przygotowało 1.270 miejsc. Teraz, pod koniec rekrutacji, ponad 500 z nich nadal pozostaje wolnych.

Od nowego roku szkolnego miasto zlikwiduje dodatkowe oddziały zwłaszcza te działające poza głównymi budynkami przedszkoli – takich oddziałów jest osiem. W większości były tworzone kilka lat temu, gdy rodziło się znacznie więcej

dzieci. W obecnych warunkach demograficznych nie ma potrzeby, by funkcjonowały.

Od 1 września zamknięte zostaną następujące oddziały:

Przedszkola nr 15 działający w SP 9 przy ulicy Piłsudskiego,

Przedszkola nr 25 mieszczący się w SP 27 przy ulicy Kossak-Szczuckiej,

Przedszkola nr 31 działający w SP 25 przy ulicy Pocztowej,

Przedszkola nr 51 mieszczący się w SP 1 przy ulicy Dywizji Kościuszkowskiej,

Przedszkola nr 56 działający przy Zespole Szkół Samochodowych i Ogólnokształcących przy ulicy Filarowej,

Przedszkola nr 50 działający w SP nr 33 przy ulicy Łagodnej,

Przedszkola nr 27 w budynku parafii ewangelicko-augsburskiej przy ulicy Krakowskiej,

Rada Miejska przy pracy

Przedszkola nr 2 działający w SP nr 3 przy ulicy Osuchowskiego.

W trakcie sesji odpowiedzialny za oświatę zastępca prezydenta Piotr Kucia podkreślił, że działanie takie jest racjonalne i podjęte z myślą zarówno o dzie-

ciach, jak i o finansach miasta. Dzieci będą lokowane w większych przedszkolach, a zamykane będą te przedszkola, które wymagają dużych nakładów finansowych lub działające w budynkach, które nie należą do gminy. Jack

BŁĘKITNY KRZYŻ SIĘ ROZWIJA

26 kwietnia prezydent Bielska-Białej Jarosław Klimaszewski i jego zastępca Adam Ruśniak odwiedzili budowę Ośrodka Readaptacyjnego Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż przy ul. Bystrzańskiej 51a w Bielsku-Białej. Tego dnia wolontariusze i przyjaciele fundacji porządkowali teren wokół powstającego pawilonu. W trakcie prac porządkowych posadzili tam sporo drzew i krzewów, włączając się w ten sposób w obchody Dnia Ziemi (w tym roku przypadał 22 kwietnia). Akcja odbyła się pod hasłem *Błękitna zieleni*.

Podczas spotkania prezydent pytał o postępy prac przy budowie ośrodka tak potrzebnego osobom w kryzysie – bardzo ważnego miejsca na mapie usług społecznych Bielska-Białej.

– Współpraca z tą organizacją pożytku publicznego układu się bardzo dobrze – podkreślał prezydent. – Samorząd Bielska-Białej współpracuje z Fundacją Błękitny Krzyż od lat, fundacja jako nasz partner doskonale sprawdza się w bardzo trudnych obszarach pomo-

cy społecznej, szczególnie pomagając w wychodzeniu z różnego rodzaju uzależnień. Wiemy, że uzależnienia to choroba cywilizacyjna; Błękitny Krzyż bardzo wspiera osoby potrzebujące pomocy w tym zakresie, a tym samym naszą gminę, bo przy takim wsparciu pomaganie jest dużo łatwiejsze. Fundacja podchodzi do problemu całościowo, czego najlepszym przykładem jest powstający tutaj obiekt. Co ważne, powstaje on własnymi siłami fundacji, przy minimalnym wsparciu miasta. Serce rośnie, że mamy takie organizacje pozarządowe – cieszył się prezydent Jarosław Klimaszewski.

O tym, co dzieje się przy ul. Bystrzańskiej, informował psychoterapeuta i wicedyrektor Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż Krzysztof Czup:

– Powstaje tu nowa poradnia leczenia uzależnień nie tylko od substancji, ale również behawioralnych. Obok już funkcjonują dwa budynki, w których

Trwa rozbudowa Ośrodka Readaptacyjnego Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż w Bielsku-Białej. Postępy prac i zazielenianie tego miejsca pod koniec kwietnia obserwował prezydent Jarosław Klimaszewski.

przechodzą terapię uzależnieni mężczyźni. Ze względu na potrzeby poradnia będzie duża. Docelowo budynek będzie miał 1.300 m² powierzchni użytkowej. Jedna trzecia jest już na ukończeniu. Na dole będzie poradnia uzależnień i oddział dzienny, a na piętrze oddział szpitalny na ok. 30 łóżek – i dodawał:

– Dzisiejsza nasza akcja to spotkanie ludzi dobrej woli, którzy chcą coś dobrego zrobić dla innych. Dzisiaj możemy zadbać o teren wokół ośrodka, dlatego posadzimy drzewa, krzewy i trawę, aby również na zewnątrz było miło – informował psychoterapeuta i wicedyrektor Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż Krzysztof Czup.

Placówka będzie funkcjonowała jako klinika rehabilitacji psychiatrycznej leczenia uzależnień. Została już w tej sprawie podpisana umowa ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym; pierwsze zajęcia ze studentami mają się odbyć w październiku 2027 roku.

Warto przypomnieć, że Śląska Fundacja Błękitny Krzyż od prawie 30 lat udziela profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym, chorym, znajdującym się w trudnym położeniu czy też pokrzywdzonym z rozmaitych przyczyn.

Fundacja prowadzi terapię grupową i indywidualną osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz od czynności (np. od hazardu, komputera, internetu, telefonu, zakupów, pracy, seksu czy pornografii). Pomaga osobom współuzależnionym oraz dorosłym dzieciom alkoholików (DDA). W Bielsku-Białej działa Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych, czyli oddział detoksykacyjny, oraz Ośrodek Readaptacyjny służący osobom uzależnionym (bądź zagrożonym uzależnieniem), bezdomnym, opuszczającym zakłady karne.

Jacek Kachel

NOWE AUTOBUSY W BIELSKIM MZK

Flota Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Bielsku-Białej wzbogaci się o nowoczesne pojazdy. Będą to cztery autobusy wyposażone w moduł hybrydowy pozwalający rekuperować energię podczas hamowania (w tym jeden przegubowy) oraz cztery autobusy z napędem wodorowym – wszystkie wyprodukowane przez firmę Solaris Bus & Coach Sp. z o.o.

Nowe pojazdy będą zbliżone do tych, które od 2021 roku można spotkać na ulicach Bielska-Białej. Będą wyposażone w klimatyzację, drzwi odsłonięto-przesuwne oraz białe wyświetlacze z numerem linii i kierunkiem. Dodatkowo pasażerowie znajdą w nich ładowarki USB. O bezpieczeństwo zadbają liczne urządzenia i systemy.

Większe różnice dotyczyć będą układu napędowego.

Autobusy z napędem hybrydowym będą wyposażone w dodatkowy moduł hybrydowy pozwalający rekuperować energię podczas hamowania, a następnie wykorzystywać ją. Takie rozwiązanie, według producenta, pozwala na oszczędności w zużyciu paliwa oraz na mniejsze emisje zanieczyszczeń. Jednocześnie nowe pojazdy będą mogły dynamicznie przyspieszać i pokonywać wzniesienia, co pomoże w sprawnej realizacji rozkładów jazdy.

Autobusy wodorowe będą wykorzystywały technologię opartą na ogniwach wodorowych, które łączą wodór z tlenem z powietrza, generując energię elektryczną. Proces ten emituje jedynie parę wodną, co czyni autobusy wodorowe zeroemisyjnymi. Pojazdy te zapewnią cichą i płynną podróż, a także duży zasięg oraz krótki czas tankowania. Będą to pierwsze tego typu pojazdy we flocie MZK.

Umowę na zakup hybryd podpisali 10 kwietnia dyrektor sprzedaży regionu południowego Solaris Bus & Coach Rafał Zajas oraz prezes zarządu bielskiego MZK Hubert Maślanka. Wykonawca ma 12 miesięcy na dostawę nowych autobusów. Zakup jest finansowany ze środków własnych bielskiego MZK.

Umowa z Solarisem na dostawę czterech autobusów wodorowych została podpisana 8 maja. Zakup jest dofinansowany z Funduszy Europejskich dla Śląskiego dla projektu *Rozwój przyjaznego środowiska transportu zbiorowego w Bielsku-Białej*, którego głównym celem jest zrównoważona i bardziej przyjazna dla środowiska komunikacja publiczna w obszarze Aglomeracji Beskidzkiej. Firma ma 14 miesięcy na realizację umowy. Całkowity jej koszt to 15,1 mln zł.

Jak informuje MZK, zakupione autobusy będą spełniać wysokie standardy bezpieczeństwa, m.in. za sprawą systemu unikania kolizji i aktywnej kontroli martwych stref pojazdów. Z kolei użyte materiały i technologie pozwolą na sprawną obsługę techniczną i długi czas eksploatacji.

Ostatnie zakupy wpisują się w strategię taborową bielskiego MZK. Zgodnie z planami przewoźnika, jeszcze w 2025 roku planowane jest podpisanie kolejnych umów, w tym na dostawę 16 au-

Prezes zarządu MZK Hubert Maślanka i dyrektor sprzedaży Regionu Południowego Solaris Bus & Coach Sp. z o.o. Rafał Zajas

tobusów elektrycznych (z dofinansowaniem z Krajowego Planu Odbudowy) oraz jeszcze dwóch wodorowych (z dofinansowaniem z Funduszy Europejskich dla Śląskiego).

– Nasza spółka staje naprzeciw wyzwaniom *Ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych*, dlatego rozwijamy nasz tabor w kierunku zeroemisyjności. Stawiamy przede wszystkim na miks taborowy autobusów elektrycznych, wodorowych i spalinowych. Dzięki takiej dywersyfikacji będziemy operacyjnie zabezpieczeni na ewentualne przerwy w łańcuchu dostaw paliw alterna-

tywnych i inne zakłócenia – mówi prezes Zarządu Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Hubert Maślanka.

Całkowita wartość projektu *Rozwój przyjaznego środowiska transportu zbiorowego w Bielsku-Białej* w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027, Priorytet FESL.03 Fundusze Europejskie dla zrównoważonej mobilności Działanie FESL.03.01 Zakup taboru autobusowego/ trolejbusowego – ZIT wynosi 30.258.000 zł, z kwotą dofinansowania z Funduszy Europejskich dla Śląskiego na poziomie 19.773.491,87 zł. oprac. Jack

SPOKOJNIEJ NA URODZAJNEJ

Będzie bezpieczniej przy przystankach autobusowych na ul. Urodzajnej. Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej zamontował elementy uspokojenia ruchu w rejonie przejść dla pieszych prowadzących do przystanków Urodzajna Osiedle Langiewicza (332) i (333).

Działania te zostały podjęte w odpowiedzi na liczne zgłoszenia mieszkańców oraz obserwacje dotyczące przekraczania przez kierowców dozwolonej prędkości na ul. Urodzajnej.

Dla poprawienia bezpieczeństwa pieszych wyznaczono powierzchnie wyłączone z ruchu na środkowym pasie jezdni oraz zamontowano fizyczne elementy uspokojenia ruchu na wysokości zatok autobusowych. Takie rozwiązanie spowodowało odgięcie toru

jazdy pojazdów i skierowanie ich na zatoki autobusowe. W efekcie kierowcy nie mogą już omijać autobusów zatrzymujących się na przystankach. Ma to szczególne znaczenie na terenie osiedla, gdzie obowiązuje strefowe ograniczenie prędkości do 40 km/h.

– Podobne rozwiązanie zostało wprowadzone pilotażowo w 2022 r. na przystanku Tuwima Osiedle Langiewicza. Obserwacje jego funkcjonowania wykazały znaczne ograniczenie niepożądanych zachowań kierowców w obrębie przystanku i przejścia dla pieszych, co przełożyło się na poprawę bezpieczeństwa pieszych – podkreślają pracownicy Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej.

Rozwiązanie takie zostało przyjęte w *Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Bielska-Białej na lata 2024–2033*, przyjętego przez Radę Miejską w 2024 roku, gdzie wskazano potrzebę uspokajania ruchu w bezpośrednim sąsied-

ztwie przystanków autobusowych (np. zaniechanie stosowania zatok i tworzenie przystanków przykrawężnikowych na jezdni, stosowanie separatorów na równoległe usytuowanych przystankach, wysp centralnych na osi jezdni lub antyzatok). oprac. Jack

Tak wygląda zastosowane na ul. Urodzajnej rozwiązanie

MIASTO

WOJOWIE OPANOWALI PARK

Ponad dwustu pięćdziesięciu rekonstruktorów przyjechało do Bielska-Białej, aby wziąć udział w czwartej edycji imprezy Wojownicy Światów. Dzięki nim park Słowackiego 27 kwietnia zamienił się w niezwykłą krainę. W jednym miejscu spotkali się Rzymianie, średniowieczni rycerze, szkoccy wojownicy, elfy, a nawet Mandalorianie. Publiczność mogła podglądać ich z bardzo bliska.

Z powodu żałoby narodowej zaplanowaną na dwa weekendowe dni imprezę Wojownicy Światów trzeba było zmieścić w jednym dniu. W niedzielę w parku Słowackiego stanęły obozy wojowników i przeróżne kramy. Był rzymski obóz wojskowy, prezentujący czasy cesarstwa, obóz średniowieczny i możliwość spróbowania kuchni świętej Hildegardy; obok odbywała się musztra wojsk średniowiecznych, nieopodal pokazy broni czarnoprochowej i artylerii z szesnastego i siedemnastego wieku oraz pokazy tańców z tego okresu. Był też obóz konfederatów – walczących w wojnie domowej w Stanach Zjednoczonych, obóz wojsk dwudziestego i dwudziestego pierwszego wieku – z wojskami sił specjalnych i spadochroniarzami oraz obóz Mandalorian ze świata znanego z cyklu Star Wars.

Do Bielska-Białej po raz pierwszy przyjechali również waleczni Szkoci. W wiosce ze świata Władcy Pierścieni można było spróbować hobbickiej kuchni i zapoznać się z grami planszowymi, a u skryby wykaligrafować pięknym pismem list.

Na kramach czekały pamiątkowe monety, niepowtarzalna biżuteria, zioła wielu zastosowań czy arabska kawa.

– Udało się nam przez tyle lat wypracować fajne relacje z grupami – mówił organizator wydarzenia Dariusz Bagiński znany jako Gandalf. – Z powodu żałoby narodowej wszystko stanęło pod znakiem zapytania, jednak ekipy zdecydowały się na ten jeden dzień być tu razem z nami. Jest więc trzon grup, które przyjeżdżają na imprezę od czterech lat i siedem nowych ekip. Stan liczebny to około 250 rekonstruktorów, 35 grup. Powiem nieskromnie, że

zapisy na imprezę zamknęliśmy w ciągu tygodnia – podsumował.

Program wydarzenia był bardzo bogaty. Pokazy pojedynków rycerskich, pokazy artylerii, walk legionistów czy muszkieterów, inscenizacje, widowiska, turnieje, również dla publiczności; w każdym obozie można było zobaczyć pełne wyposażenie, stroje, gry. Była też możliwość przymiarki strojów z epok w wielkim atelier i zrobienia sobie zdjęć.

Rzesze publiczności przyciągnęła inscenizacja koronacji Bolesława Chrobrego z okazji jej tysiąclecia w wykonaniu Watahy Rycerskiej i przyjaciół oraz prezentacja ekip i ich przemarsz przez park.

Organizatorzy już zapowiadają za rok jubileuszową, piątą odsłonę wydarzenia, połączoną z 25-leciem bielskiej grupy rekonstrukcyjnej Powrót Bractwa Śródziemia.

Emilia Klejmont

BACZNE OCZKA PRZYJAZNE I BEZPIECZNE

Ślimak Mak i Biedronka Onka wkrótce będą bawić i w subtelny sposób edukować najmłodszych widzów. Oficjalna premiera pierwszego sezonu nowego serialu Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej pt. *Baczne Oczka* odbędzie się już 24 maja w Kinie Kreska.

Twórcy z SFR podkreślają, że *Baczne Oczka* to pozycja ważna społecznie. Animację stworzono z myślą o dzieciach z deficytem wzroku i wyzwaniem rozwojowym.

– Stylistyka graficzna wyróżnia się kontrastowymi kolorami oraz uproszczoną plastyką, co wpłynęło na poprawę percepcji przedstawianego obrazu – wyjaśnia reżyserka serii Katarzyna Agopsowicz.

Specjaliści twierdzą, że filmy dla najmłodszych nie mogą być przeładowane bodźcami – powinny tchnąć spokojem i bezpieczeństwem.

– *Baczne Oczka* to bezpieczne bajki, które można pokazać swojemu dziecku jako pierwsze w życiu. Mówię o tym z całym przekonaniem, bowiem produkuję je również z myślą o moich dzieciach – mówi kierownik produkcji Przemysław Gucwa.

Tematyka serii jest uniwersalna – dotyczy spraw i problemów, z którymi dzieci spotykają się na co dzień. Każdy odcinek to osobna historia, ale wspólnym mianownikiem są bohaterowie – Ślimak Mak i Biedronka Onka, którzy tworzą zgrany duet – oraz głos narratora, wspierający małego widza w interaktywnej zabawie. Mak i Onka dzięki współdziałaniu i pomysłowości rozwiązują różne zagadki i pokonują napotykane trudności. Wszystkie odcinki mają podobną strukturę, na którą składają się trzy moduły: filmowa akcja z zabawnymi dialogami, ćwiczenie wzrokowe nawiązujące tematykę do treści odcinka i zaproszenie przez narratora do aktywności ruchowej lub plastycznej wspomagającej zdolności percepcji.

– Proponowane zabawy rozwijają maluchy manualnie, poprawiają koordynację wzrokowo-ruchową, zdolność koncentracji oraz zmysł

sluchu i dotyku – tłumaczy Wiktoria Chruślińska, asystentka kierownika produkcji.

Projekt od początku był tworzony pod nadzorem merytorycznym Joanny Homel – tyflopedagoga i terapeutki; Studio Filmów Rysunkowych zleciło również badania, aby ocenić dostępność pilotażowego odcinka *Bacznego Oczka* dla dzieci z różnymi dysfunkcjami wzroku oraz wyzwaniami rozwojowymi. Przeprowadzono je metodą eyetrackingu (bada możliwość utrzymania koncentracji i uwagi wzrokowej na obrazie) oraz NIRS (bada aktywność obszarów korowych dzieci podczas oglądania bajki) na grupie badawczej składającej się z dzieci z różnymi wadami wzroku, neurorozbieżnościami, wcześniaków oraz w wieku 3-5 lat bez problemów ze wzrokiem.

Serial spotkał się z bardzo ciepłym odbiorem wśród dzieci z dysfunkcjami wzroku w trakcie pokazów testowych w Studiu Filmów Rysunkowych, placówkach przedszkolnych oraz ośrodkach szkolno-wychowawczych.

Oficjalna premiera serialu odbędzie się 24 maja w bielskim Kinie Kreska, latem odcinki serialu pojawią się w wybranych kinach studyjnych w całej Polsce. Premiera telewizyjna pierwszego sezonu (13 odcinków) planowana jest na jesień tego roku. W sumie serial będzie miał 52 odcinki. Jeden trwa 7 minut.

Twórcy serialu: scenariusz – Zofia Staniszevska, Joanna Homel, reżyseria – Katarzyna Agopsowicz, opracowanie plastyczne – Katarzyna Agopsowicz, Yevheniia Rudiuk, Biedronka Onka, Ślimak Mak, narrator – Anna Guzik-Tylka, muzyka – Paweł Romańczuk, wykonanie muzyki oraz efektów – Małe Instrumenty, udźwiękowienie – Krzysztof Stasiak.

SPOTKANIE PRZY WSPÓLNYM, WIELKANOCNYM STOLE

Już po raz 10. w Bielsku-Białej z okazji niedawnych świąt Wielkiej Nocy odbyło się polsko-ukraińskie spotkanie przy stole. Podobnie jak w poprzednich latach, namiot w parku Słowackiego wypełnił się dobrym jedzeniem, śpiewami, tańcami i życzeniami wszystkiego, co dobre.

Spotkanie Barwy Wielkanocy 27 kwietnia zgromadziło kilkadziesiąt osób. Każdy mógł przynieść coś smacznego na wspólny stół. Było ciasto, potrawy mięsne, sałatki. Był też program artystyczny. Występy wokalne, tańce, animacje dla dzieci i tradycyjna zabawa zwana wybitką czyli tłuczenie jajek.

– Pierwsze wielkanocne polsko-ukraińskie spotkanie odbyło się 1 maja 2016 r. To była taka mała Wielkanoc w lokalu pracowniczym, na którą przyszło może 20 osób. I wtedy, w tym szczególnym dniu pojawiła się wśród nas pani Grażyna Staniszevska, mówiąc: *To jest*

fantastyczny pomysł, będziemy kontynuować. I tak spotykamy się już dziesięć lat – przypominała przedstawicielka Inicjatywnej Grupy Ukraińców w Bielsku-Białej Uliana Worobec.

Życzenia zebranych złożyła honorowa prezeska Towarzystwa Przyjaciół Bielska-Białej i Podbeskidzia Grażyna Staniszevska.

– Bardzo jestem rada, że mogę spotkać się z wami po raz dziesiąty. Życzę wam szczęścia, zdrowia i pokoju – takiego sprawiedliwego pokoju. Aby agresorem był nazywany ten, który rzeczywiście nim jest. Żeby już nikt w tej kwestii się nie pomylił. Bądźcie szczęśliwi. Czujcie się dobrze w naszym mieście. Przekazuję wam również życzenia od prezydenta miasta, który nas zawsze wspiera i nam pomaga – mówiła.

Podczas spotkania zebrani oddali cześć bohaterom walczącym o wolność Ukrainy.

Emilia Klejmont

MIASTO

Z GALERII NA BILLBOARD

Prace lokalnych artystów promujące nasze miasto jako Polską Stolicę Kultury wnoszą sztukę w codzienność miasta.

Bielsko-Biała w przyszłym roku będzie pierwszą Polską Stolicą Kultury 2026. Ten zaszczytny tytuł – przyznany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – otrzymały trzy miasta z czołówki ubiegających się o miano Europejskiej Stolicy Kultury 2029.

Choć kulminacja wydarzeń planowana jest na rok 2026, już teraz miasto zapowiada świętowanie PSK w przestrzeni publicznej poprzez promocję lokalnej sztuki. Od kilku tygodni na bielskich przystankach można oglądać plakaty prezentujące prace twórców związanych z Bielskiem-Białą. Teraz projekt nabiera nowego, większego rozmachu – wybrane prace artystów pojawiają się na billboardach w strategicznych punktach miasta.

Zaproszeni do projektu artyści przygotowują specjalne realizacje, które nie tylko promują ideę Polskiej Stolicy Kultury, ale również wnoszą sztukę w codzienność mieszkańców – do przestrzeni, w których rzadko obcuje się z twórczością artystyczną. Prace te mają za zadanie przybliżyć mieszkańcom styl i przesłanie lokalnych artystów, jednocześnie stając się artystycznym akcentem towarzyszącym pieszym i kierowcom w ich codziennych trasach.

W pierwszej odsłonie projektu swoje billboardowe realizacje zaprezentowali: Alicja Jakimów, Megi Kopaniszyń oraz Marcin Malik Malicki. Prace Alicji Jakimów i Megi Kopaniszyń

można zobaczyć na billboardach przy ulicy Wyzwolenia (wiadukt nad ulicą Piekarską), a twórczość Malika – przy dworcu PKP Bielsko-Biała Główna. Artyści, reprezentujący różne style i podejścia, interpretują idee związane z kulturą, miastem splotów oraz tkaniem dobrostanu poprzez kulturę na swój indywidualny sposób.

Billboardy będą widoczne przez najbliższe trzy miesiące. Następnie zostaną zastąpione kolejnymi pracami innych bielskich artystów.

Megi Kopaniszyń – artystka streetartowa, malarka, rysownicza i projektantka. Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, gdzie w 2010 r. obroniła z wyróżnieniem pierwszy na Śląsku muralowy dyplom. Jest także arteterapeutką, naturoterapeutką, dyplomowaną uczennicą Arno Sterna oraz założycielką pracowni Działania Otwarte. Łączy sztukę z terapią, aktywizując osoby neuroroznośne oraz z niepełnosprawnościami.

Alicja Jakimów – artystka wizualna z Bielska-Białej. Ukończyła z wyróżnieniem grafikę warsztatową i projektową na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Stypendystka Ministra Kultury i Sztuki. Tworzy ilustracje, grafiki i fotografie. Autorka murali oraz współautorka książki *Och buu – na tropie uczuć*. Jej prace nawiązują do tematów natury i ochrony środowiska.

Marcin Malik Malicki – artysta streetartowy znany z licznych graffiti i murali w Bielsku-Białej oraz uczestnictwa w wielu festiwalach sztuki ulicznej w Polsce. Jego twórczość często czerpie z lokalnej historii i tożsamości kulturowej regionu.

Justyna Łabądz

praca Alicji Jakimów

praca Marcina Malickiego

praca Megi Kopaniszyń

TLUMY NA ŚWIĘCIE KONSTYTUCJI – dokończenie ze str. 1

W BCK Bielska Orkiestra Kameralna pod dyрекcją Mateusza Walacha zaprezentowała program pt. *Dzień Trzeci Maja, Roku 1791*. Było to poruszające widowisko pełne emocji, refleksji i pięknej muzyki. Usłyszeliśmy największe polskie przeboje takie jak: *Wolność* Marka Grechuty, *Psalm stojących w kolejce* Krystyny Prońko,

Zbudujmy świat Zbigniewa Wodeckiego, a także utwory zespołu Mikromusic, Edyty Geppert, Maryli Rodowicz, Krzysztofa Krawczyka, Wioletty Villas w nowych aranżacjach. Koncert był przeplatany scenkami aktorskimi i tanecznymi. Widzowie mieli szansę przenieść się do czasów króla Stanisława Augusta i usłyszeć fragmenty historycznego dokumentu w wersji teatralnej. Na scenie zaprezentowały się znakomite wokalistki – Natalia Gro-

siak (Mikromusic), Magdalena Zawartko i Wiktoria Węgrzyn-Lichosy – oraz artyści z Wrocławskiego Musical Choir. Całość reżyserował Kamil J. Przyboś, a choreografię przygotowała Dominika Garbacz.

Ten wieczór, jak i całe uroczystości trzeciomałowe, udowodniły, że patriotyzm i wspomnianie przeszłości mogą być atrakcyjne i dla współczesnych, bo są świadectwem wspólnej tożsamości.

Jack

zdjęcia: Lucek Cykański / BCK

1. Bielska Orkiestra Kameralna

2. Wrocławski Musical Choir

i Wiktoria Węgrzyn-Lichosy

ODSZEDŁ STANISŁAW GAWLAS

5 maja odbyło się ostatnie pożegnanie Stanisława Gawlasa – architekta, urbanisty, autora projektów kościołów i wieloletniego dyrektora Biura Rozwoju Miasta w Bielsku-Białej, który zmarł 28 kwietnia.

Stanisław Gawlas urodził się 28 września 1945 r. w Krakowie, dzieciństwo i okres młodzieńczy spędził w Cieszyńsku, gdzie uczęszczał do liceum im. Mikołaja Kopernika. Do Krakowa wrócił w 1963 r. i rozpoczął studia na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej pod kierunkiem prof. Witolda Cęckiewicza. Ten słynny architekt był promotorem jego pracy dyplomowej pt. *Studium urbanistyczno-architektoniczne osadniczej jednostki mieszkaniowej*, obronionej w 1969 r., oraz pracy doktorskiej *Kształtowanie układów osadniczych w strefach zurbanizowanych na tle procesów występujących w konurbacji śląsko-krakowskiej*. Po obronie tej dysertacji w 1981 r. otrzymał tytuł doktora nauk technicznych.

Wkrótce po ukończeniu studiów przez trzy lata pracował w naukowo-badawczym Instytucie Urbanistyki i Architektury w Katowicach. Następnie podjął pracę w miejskim biurze projektowym Miastoprojekt w Bielsku-Białej, wiążąc się z tą pracownią na całe 20 lat. Od 1996 r. do przejścia na emeryturę w roku 2008 pełnił funkcję dyrektora Biura Rozwoju Miasta w Bielsku-Białej, kształtując politykę planowania przestrzennego w mieście.

Nie porzucił nigdy projektowania architektury. W panoramę naszego miasta nierozdzielnie wpisały się sylwety kościołów św. Maksymiliana Kolbego w Aleksandrowicach, św. Pawła na osiedlu Polskich Skrzydeł i św. Brata Alberta przy ul. Norwida, wszystkie jego autorstwa. Do ostatnich budowli sakralnych należała kaplica Matki Boskiej Fatimskiej na Dębowcu. Projektowanie świątyń współbrzmiało z jego życiowym credo, w którym kwestie wiary i wartości chrześcijańskie były priorytetem.

Wśród innych znaczących realizacji wspomnieć trzeba osiedla mieszkaniowe Langiewicza i Dygasińskiego, utrzymane w skali przyjaznej człowiekowi, zgodnie z jego dążeniem do łączenia w architekturze aspektów materialnych i duchowych.

Wśród jego zainteresowań znajdowała się również historia sztuki, bliski był mu bardzo sport, w młodości uprawiany czynnie, potem angażując w roli wiernego kibica polskich reprezentantów.

Pozostawił żonę Jadwigę, z którą przeżył 55 lat, troje dzieci i sześcioro wnucząt.

Pogrzeb Stanisława Gawlasa odbył się 5 maja w kościele św. Andrzeja Boboli, zmarły spoczął na cmentarzu parafialnym przy ul. Pszczelnej. oprac. EJ, Jack

10 maja w Bielsku-Białej ruszyły mobilne zbiórki odpadów tekstyliów i odzieży. Odbywają się w soboty.

W oznaczonym czasie w podanych lokalizacjach (trzech lub dwóch jednocześnie) pojawiają się pojazdy skrzyniowe (mogą być z różną zabudową) firmy wywozowej Pre Zero, a nad przebiegiem zbiórki czuwają pracownicy.

Podczas jednej soboty każdy pojazd pojawi się w kilku wcześniej podanych lokalizacjach. Czas zbiórki w jednej lokalizacji to półtorej godziny, po tym czasie zbiórka przeniesie się na kolejne osiedle. Podczas akcji zbierane są wszystkie rodzaje tekstyliów i odzieży. Odpady można oddać luzem lub we własnych workach.

Co można oddać? Odzież i bieliznę, obuwie, pościel, koce i ręczniki, firany i zasłony, torebki i inne dodatki tekstylne, pluszowe zabawki; również te zniszczone i nienadające się do użycia.

Miejsca zbiórki tekstyliów wytypowane zostały na podstawie dotychczasowych lokalizacji mobilnych zbiórek zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, ponadto we współpracy z radami osiedli oraz spółdzielniami mieszkaniowymi uzupełniono je o nowe punkty. W razie potrzeb lista może zostać zmodyfikowana. W każdym z wytypowanych miejsc zbiórka zostanie przeprowadzona trzy razy w roku.

Pilotaż mobilnych zbiórek odbywa się w ramach ponoszonej przez mieszkańców opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Chodzi o stworzenie łatwo dostępnych punktów w różnych częściach miasta, co ma poprawić efektywność selektywnej zbiórki tekstyliów i ułatwić ten proces mieszkańcom.

Zbiórki rozpoczęły się 10 maja. Harmonogram na maj jest udostępniony w aplikacji WyBieram Czyste Miasto; ponadto został przekazany m.in. do rad osiedli, zarządców nieruchomości wielolokalowych w formie plakatów i on-line.

Oto harmonogram majowych zbiórek:

17 maja

godz. 8.00-9.30: 1. Lipnik: ul. ks. S. Brzóska 3

parking górny przy kościele; 2. Wapienica: parking przed stadionem przy ul. Jaworzańskiej 120;

godz. 9.45-11.15: 1. Biała Krakowska: skrzyżowanie ul. Bohaterów Westerplatte i ul. C.K. Norwida, zatoka przy bocznym wjeździe do szkoły; 2. Kamienica: ul. Karpacka 150, parking przed szkołą; godz. 11.30-13.00: 1. Biała Północ: zatoka parkingowa przy skrzyżowaniu ul. K. Krausa i ul. gen. J. Chłopickiego; 2. Osiedle Polskich Skrzydeł: parking między budynkami przy ul. Cieszyńskiej 250, 252.

24 maja

godz. 8.00-9.30: 1. Osiedle Grunwaldzkie: ul. W. Broniewskiego 31, okolice sklepu; 2. Komorowice Krakowskie: ul. Czeresniowa, okolice placu Niemczyka; 3. Kamienica: ul. Karbowa 26, parking przy hali;

godz. 9.45-11.15: 1. Górne Przedmieście: ul. Czysa 5, parking; 2. Stare Bielsko: okolice pętli autobusowej przy ul. Sarni Potok i ul. Kreciej; 3. Mikuszowice Śląskie: ul. Olszówka 20, parking przy siedzibie RO;

godz. 11.30-13.00: 1. Biała Wschód: ul. Targowa okolice Placu Wojska Polskiego; 2. Stare Bielsko: ul. Św. Stanisława 6, parking przy kościele; 3. Mikuszowice Śląskie: ul. Szeroka, okolice Uniwersytetu Bielsko-Bialskiego.

31 maja

godz. 8.00-9.30: 1. Osiedle Karpackie: parking między blokami ul. Doliny Miętusiej 8 i 10; 2. Osiedle Słoneczne: parking przy ul. J. Malczewskiego 8 i ul. Aleksandrowskiej 8;

godz. 9.45-11.15: 1. Osiedle Karpackie: ul. Pięciu Stawów 6, okolice sklepu; 2. Osiedle Piastowskie: wzdłuż ul. Księcia Przemysła 6-8;

godz. 11.30-13.00: 1. Osiedle Beskidzkie: parking przy bloku, ul. Goleszowska 15; 2. Osiedle Mieszka I: zatoka parkingowa przy Starostwie Powiatowym ul. Mieszka I.

źródło: Wydział Gospodarki Odpadami
Urzędu Miejskiego
oprac. ek

Juliusz Wątroba

zdjęcia: Daro Dudziak

FERMENTY W BIELSKU-BIAŁEJ: ĆWIERĆ WIEKU ŚMIECHU

Siedem festiwalowych dni w maju, jeden jeszcze kwietniu, pięcioro wyróżnionych statuetkami Złotego Fermentu, niezliczone żarty i skecze, występy rozrywkowe i stand-upowe, przegląd kabaretowy, wystawy, prelekcje i spotkania – tyle przyniósł 25. Festiwal Fermenty. Zaczynali przed ćwierćwieczem w jadalni Szkoły Podstawowej nr 31, teraz kroczyli przy dźwiękach orkiestry dętej po żółtym dywanie w Bielskim Centrum Kultury im. Marii Koterbskiej.

Festiwal rozpoczął się benefisem niezwykle płodnego poety, satyryka, pisarza i, jak się też okazało, kompozytora – Juliusza Wątroby. Publiczność po brzegi wypełniła całkiem dużą salę widowiskową Domu Kultury im. Wiktorii Kubisz, bawiąc się doskonale żartami, piosenkami i laudacjami dla jubilata podczas spotkania *O rany Julek, czyli co mi leży na wątrobie*.

Pierwsze gratulacje złożył Juliuszowi Wątrobie prezydent Jarosław Klimaszewski, który przyznał, że bardzo lubi być na spotkaniach z jubilatami.

– To jest jak terapia – zapewnił prezydent. – Jak się słucha słów mistrza, to wszyscy wpadają w dobry humor. Wena w genach!

Kierowniczka Kubiszówki Iwona Kusak przedstawiła zabawną życiorys artysty, z którego wynikało, że w młodości Juliusz Wątroba był bardzo usportowiony, skakał wzwyż, grał w koszykówkę na pozycji rozgrywającego, jednak zrezygnował, kiedy zaplątał się w nogach nadmiernie wyrośniętych dryblasów. Przejawiał też ogromną waleczność, uprawiając warzywa i boks. Był chrończnie zakochany już od przedszkola. W końcu spotkał najdzielniejszą kobietę na świecie – Marię, która odważyła się zostać jego żoną. Pani Marysia jest zwłaszcza ceniona za cierpliwość do męża oraz liczne go gona pań, które chcą się zaopiekować jej mężem. Juliusz Wątroba przepracował kilkadziesiąt lat w najdłuższej działającej firmie włókienniczej w Bielsku-Białej – w zakładzie Bielstyl, gdzie jako kierownik wykańczał ni zarządzał pracą 100 pań. Artysta jest autorem sporej biblioteki, bo liczba jego wydanych drukiem dzieł zbliża się do liczby przeżytych przez niego lat.

Spotkanie z jubilatami poprowadził jego przyjaciel, twórca Bielskiej Sceny Kabaretowej, na której poeta często gości – Piotr Skucha. Obaj panowie przed kilkoma laty współtworzyli kabaret TON.

Do benefisowych gratulacji zgłosiło się wiele osób. Niespodzianek dla jubilata tego wieczoru było wiele, noszono go w koszu do ślubu, próbowano pu-

blicznie ogolić, zafundowano przechadzkę na szczydach, a w końcu uhonorowano statuetką Złotego Fermentu.

Skazani na kabaret

7 maja w Książnicy Beskidzkiej odbyła się promocja książki Małgorzaty Skórskiej pt. *Skazani na kabaret*.

– Wywiady to moja pasja. Ludzie z kabaretu skutecznie zarazili mnie żartem, a wiele tych wywiadów w dużej mierze polegało na wspólnym śmiechu i to dawało mi dużo pozytywnej energii do codziennego życia – mówiła o swojej pracy autorka.

Książka to nie tylko kalendarium legendarnego festiwalu, ale żywa opowieść o ludziach tworzących to niebanalne środowisko. Jest ona prawdziwą skarbnicą wspomnień, zakulisowych historii i niepublikowanych dotąd materiałów z Fermentów. Z drugiej strony jest holdem dla pomysłodawców, organizatorów, artystów, którzy przez lata tworzyli jego niepowtarzalną atmosferę i dla publiczności, która kochała i wciąż kocha ten wyjątkowy festiwal.

W książce o swoich spotkaniach z Fermentami mówi m.in. prezydent Jarosław Klimaszewski; Agata

Ruśniak przypomina anegdoty związane z członkami jury – Jackiem Fedorowiczem i Marią Czubaszek.

Publikację przygotowała graficznie Firmamental, a zdjęcia pochodzą z archiwum grupy twórczej Ferment i od Darka Daro Dudziaka, którego prace można oglądać na wystawie na placu Wojska Polskiego.

Przeгляд kabaretowy

Najważniejszą częścią 25. Fermentów był, jak co roku, przegląd kabaretowy. Z premierowymi skeczami i żartami zaprezentowały się w nim 10 maja w sali Bielskiego Centrum Kultury kabarety: Pomoże, XD, Z konopi, Konkubenci, Boski Kaligula. Nagrodę Publiczności zdobył kabaret Z Konopi. Jako gwiazda wieczoru wystąpił kabaret Czwarta Fala. Wcześniej tego dnia podczas *Śniadania fermentowego* w Książnicy Beskidzkiej Tomek Jachimek promował swoją książkę *Pozdrowienia z Polski C*, a rysownik Marek Mosor *Widzę Wrzucił na luz*, prezentując wystawę rysunków satyrycznych.

11 maja, Fermenty miały w BCK swoją charytatywną odsłonę – cały dochód z biletów zakupionych na ten wieczór trafił do inicjatywy SamoDZIELNE Mamy. A publiczność bawiła się ze Zdolnymi i Skromnymi, artystami kabaretu Chyba oraz Paralienormalnymi.

Gala

Główne jubileuszowe obchody 25-lecia Fermentów odbyły się 9 maja w BCK, którą to instytucję organizatorzy festiwalu z Grupy Ferment okupowali już od 8 maja, kiedy zorganizowali tam Stand Ferment Up – fermentową rozbiegówkę tylko dla dorosłych oraz Nocne rozmowy na Żółtej Sofie *W oparach absurdu* – spotkanie z Markiem Grabie i Mariuszem Kałamagą. Marek Grabie był również bohaterem wernisażu wystawy otwieranej przed jubileuszową galą w holu BCK, gdzie zaprezentował rysunki – portrety ludzi kabaretu.

Publiczność galowego wieczoru witała z pompą i zadaniem formacja paradna Bielskiej Orkiestry Dętej ubrana w żółte marynarki. Goście wchodzili do sali BCK, stąpając po puszystym żółtym dywanie, a i gar-

MIASTO

Małgorzata Skórska, fot. Jacek Kachel

Kabaret Chyba, fot. Łucek Cykarski / BCK

deroba publiczności pobłyskiwała – na życzenie organizatorów – żółtym kolorem.

Historię twórców Festiwalu Fermenty rodem ze Starego Bielska – skąd przegląd kabaretowy rozrósł się do rozmiarów jednego z największych wydarzeń kabaretowej ekstraklasy – przypominały filmy archiwalne i nie tylko przygotowane przez organizatorów – Grupę Ferment.

Po nich na scenie BCK pojawiła się niespodzianka. Michał Kincel, Paweł Szwaigier i Andrzej Mierzejewski – czyli kabaret Smile z Lublina – odśpiewali na melodii przeboju *Italodisco* piosenkę adresowaną do panów *Przebadaj wszystko*, głoszącą, że: *Kiedy czterdziestka blisko, przebadaj wszystko*, a na końcu *zrób kolonoskopię*.

– Gratulujemy Europejskiej Stolicy Kultury! – pogratulował kabaretowi zdobycia przez Lublin tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2029 Piotr Szczutowski.

– Chcieliśmy wam życzyć kolejnych 25 edycji, bo te 25 to było coś. Festiwal kabaretowych w tym kraju jest coraz mniej, a Fermenty są i rządzą – docenił fermenciaków Michał Kincel.

Adam Ruśniak – na co dzień zastępca prezydenta Bielska-Białej – w imieniu wódogara miasta Jarosława Klimaszewskiego powitał szacownych gości festiwalu. Piotr Szczutowski do poprowadzenia gali zaprosił też bielszczankę, aktorkę, artystkę kabaretową Olę Łasak, ta z kolei zaprosiła na scenę prezydenta Bielska-Białej Jarosława Klimaszewskiego, również ubranego w strój organizacyjny fermenciaków – żółtą marynarkę.

– Ten festiwal już wrósł w nasze miasto i nie wyobrażam sobie, żeby się nie odbywał – mówił prezydent, po czym oficjalnie otworzył festiwal, powitał serdecznie publiczność i zachęcał gości do płacenia podatków w naszym mieście. Przez fermenciaków został poproszony o wręczenie statuetki Złotego Fermentu Oldze Łasak za piękny uśmiech i nieustanną promocję naszego miasta. Wyróżniona otrzymała jeszcze sporych rozmiarów własny portret autorstwa Anny Magdziarz.

W tym roku Złoty Ferment trafił do poety i satyryka Juliusza Wątroby, do Agaty Ruśniak (siostry Adama) i do Barbary Tymczyszyn, które od samego początku realizują festiwal. Kolejny, piąty tegoroczny Złoty Ferment otrzymał Jarosław Klimaszewski za doprowadzenie do

przyznania Bielsku-Białej tytułu pierwszej Polskiej Stolicy Kultury w 2026 roku.

– Na sali jest grupa ludzi, która walczyła o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029. Wiercie mi, to były dwa lata ciężkiej pracy. Lublin uciekł nam o włos, niewiele brakowało. Minister kultury stwierdziła wtedy, że miasta, które dostały się do finału – Bielsko-Biała, Katowice, Kołobrzeg i Lublin – a którym nie udało się zdobyć tytułu ESK, zostaną Polskimi Stolicami Kultury. Bielsko-Biała jest tą pierwszą Polską Stolicą Kultury 2026. Zarówno w pierwszym, jak i w drugim etapie prezydent stał na przodzie tej flanki niczym rycerz w zbroi. Dziękujemy za te wysiłki, za to, że doprowadził pan do sytuacji, że Bielsko-Biała jest pierwszą PSK. Prezydent często powtarza, że jest dumny z mieszkańców. Panie prezydencie, bielszczanie są dumni, że mają takiego prezydenta – powiedział A. Ruśniak.

– Naprawdę nie wiedziałem, że dostanę to wyróżnienie, a to się naprawdę rzadko dzieje. Nawet się wzruszyłem – bo to jest jedno z ważniejszych trofeów, które można otrzymać w naszym mieście – ale przede wszystkim tym, co powiedział Adam. Ta nasza walka o ESK wyzwoliła niezwykłą energię w naszych mieszkańcach. Poza zespołem twórczym tysiące mieszkańców w tym aktywnie uczestniczyło – z własnej woli, tylko dlatego, że chcieli coś zrobić dla miasta. To jest bardzo duży efekt, to rozwinęło ducha naszego miasta. Wierzę, że duch Bielska-Białej – tolerancji, otwartości, pomysłowości, kreatywności, życzliwości wzajemnej dla siebie, choć czasy są trudne – rozwija się dlatego, że tacy są bielszczanie, taką mamy historię – dziękował prezydent Jarosław Klimaszewski.

W pierwszej części tego jubileuszowego wieczoru wystąpili jeszcze – śpiewający fraszkopisarz, właściciel Radia Bielsko Jerzy Handzlik, przygrywając sobie na gitarze; Ścibor Szpak grający na suchej harfie, czyli na suszarce do prania; Tomasz Jachimek i we trójkę kabaret DNO ze wzruszającą piosenką o życiu we dwoje z zaskakującą choreografią. A drugą część gali wypełnił najnowszy program Kabaretu Moralnego Niepokoju. Było bardzo wesoło.

Ostatnim spotkaniem towarzyszącym Fermentom był wykład historyka Jacka Kachla *Z czego śmialiśmy się w dawnym Bielsku i Białej* wygłoszony 12 maja w sali sesyjnej Ratusza.

Agata Wolna, Jacek Kachel

mówi Adam Ruśniak, twórca Fermentów:

Fermenty musiały urodzić się w Starym Bielsku. My, organizatorzy – tutaj się wychowaliśmy, stąd pochodzą nasi przodkowie, a że radość jest w nas – nie mogło być inaczej.

Pierwsza edycja była skromnym wydarzeniem, w zasadzie kabaretonem jednego wieczoru, który odbył się w szkolnej jadalni w październiku 1999 roku. Scena zaimprovizowana z ławczek z szatni, jeden reflektor, posklejane taśmą mikrofony, wśród występujących głównie my – organizatorzy...

Dziś Fermenty to jedno z największych polskich wydarzeń kabaretowych, na które ściągają artyści, osobowości telewizyjne czy osoby z branży rozrywkowej z całej Polski. Tygodniowy festiwal, który odbywa się w różnych miejscach naszego miasta, to już nie tylko występy kabaretowe, ale także wystawy, prelekcje, wydawnictwa.

25. Fermenty to oczywiście powód do dumy i satysfakcji. Utrzymać festiwal na niezłym poziomie, nieustannie go rozwijając, zmagając się z różnymi przeciwnościami losu, często z samymi sobą – to jest na pewno wielka radość. Z drugiej strony to zamknięcie pewnego rozdziału i impuls do dalszego kreatywnego myślenia nad rozwojem i ewolucją samego festiwalu. Nie ukrywam, że mamy już pomysły na stworzenie nowych bloków tematycznych w kolejnych edycjach, takich jak choćby przegląd europejskiego kina komediowego, połączony ze spotkaniami z jego twórcami.

ŻEBY POZNAĆ COŚ NIEZWYKŁEGO

Wykłady, warsztaty, wystawy, pikniki naukowe oraz spotkania z ekspertami reprezentującymi różne dziedziny nauki i kultury – tak przedstawia się program jubileuszowego 25. Beskidzkiego Festiwalu Nauki i Sztuki. Oferta wydarzeń jest bogata i skierowana do uczestników w każdym wieku. Poza Bielskiem-Białą festiwal odbędzie się po raz kolejny w Żywcu i po raz pierwszy w Czechowicach-Dziedzicach.

Beskidzki Festiwal Nauki i Sztuki, którego organizatorem jest Uniwersytet Bielsko-Bialski, od 25 lat popularyzuje w Bielsku-Białej i regionie naukę, prezentuje osiągnięcia naukowców i przybliża nowe technologie. Jubileuszowa odsłona festiwalu odbędzie się w maju i czerwcu. Pierwszym wydarzeniem jest interaktywna wystawa *Gdzie wzrok nie sięga* w Centrum Handlowym Gemini Park w Bielsku-Białej – poświęcona zjawiskom optycznym, świetlnym oraz iluzji, dedykowana pasjonatom nauki w każdym wieku. Można ją zwiedzać od 5 maja do 1 czerwca.

Właśnie w Centrum Handlowym Gemini Park odbyła się konferencja promująca wydarzenie z udziałem władz uczelni i samorządowców z regionu.

Hasło tegorocznego festiwalu brzmi *Anatomia nauki – wiedza ukryta pod powierzchnią* i zachęca do przyjrzenia się temu, co niewidoczne na pierwszy rzut oka. Pokazuje, że nauka pomaga lepiej zrozumieć świat, także w jego mniej oczywistych aspektach. Nawiązuje również do działalności Wydziału Nauk o Zdrowiu UBB, który w tym roku pełni funkcję wiodącego organizatora festiwalu. W związku z tym na 25 maja, kiedy w parku Słowackiego odbędzie się piknik naukowy, wydział przygotował szereg wydarzeń związanych z profilaktyką udaru mózgu i raka piersi, a dla dzieci – z nauką prawidłowego mycia zębów.

– Rzeczywistość fizyczną poznajemy najpierw zmysłowo. Jest to jednak obraz niepełny. Zatem mamy też ciągle możliwość zgłębiania jej natury, tej niewidocznej bezpośrednio, nieodkrytej i na ten moment niezrozumianej. Jesteśmy w drodze z potencjałem odkrywania nieznanego, co stale przybliża nas do prawdy, dobra i piękna – podkreślał główny koordynator festiwalu profesor Ernest Zawada.

Prezydent Bielska-Białej Jarosław Klimaszewski przekonywał, że udział w festiwalu to możliwość odkrywania świata i mechanizmów jego funkcjonowania, a to w dzisiejszych czasach jest bardzo przydatne.

– Żyjemy w czasach, kiedy niektóre środowiska zapominają o tym, że odpowiedzialna rzeczywistość jest budowana na faktach naukowych, na rozwoju osobistym człowieka, a to przekłada się na społeczność. Zalewają nas fake newsy, a odpowiedzią na nie może być tylko nauka i jak najlepiej wykształcone społeczeństwo. I po to jest ten festiwal – żeby zarażać już od najmłodszych lat mieszkańców Bielska-Białej i naszego regionu pędem do nauki, do odkrywania świata i prawdziwych mechanizmów jego funkcjonowania. A poza nauką mamy też sztukę – czyli uczenie wrażliwości, zwłaszcza w mieście, które w przyszłym roku będzie pierwszą Polską Stolicą Kultury – mówił wójt.

Półtora miesiąca festiwalowych wydarzeń to okazja, dosłownie na wyciągnięcie ręki, zupełnie za darmo, poznania czegoś wyjątkowego. Jak przekonywał rektor UBB Jacek Nowakowski, czegoś, co może zainspirować.

– Miałem to szczęście w życiu, że moi rodzice zabierali mnie na różnego rodzaju wystawy, do muzeów, po prostu poświęcali mi czas. Myślę, że nie byłbym w tym miejscu, gdyby nie moi rodzice, wystawy i muzea. Nie wszyscy mają takich rodziców. Festiwal i jego oferta jest szansą dla wielu młodych osób, które mogą poznać coś niezwykłego i wierzę, że ich to zainspirowe. Bo świat jest taki, jaki jest, my go nie zmienimy, ale możemy przestać go psuć właśnie przez takie wydarzenia jak Beskidzki Festiwal Nauki i Sztuki – mówił rektor.

Główne wydarzenia 25. Beskidzkiego Festiwalu Nauki i Sztuki:

- 5 maja – 1 czerwca – interaktywna wystawa *Gdzie wzrok nie sięga* w Centrum Handlowym Gemini Park w Bielsku-Białej – poświęcona zjawiskom optycznym, świetlnym oraz iluzji, dedykowana pasjonatom nauki w każdym wieku.

- 17 maja – pokazy naukowe i warsztaty z udziałem Centrum Nauki Leonardo da Vinci (Gemini Park, Bielsko-Biała).

- 25 maja – Piknik Naukowy w Parku im. Juliusza Słowackiego w Bielsku-Białej – wydarzenie, które łączy naukę z rodzinną zabawą.

- 26 maja – Gala Festiwalowa w Bielskim Centrum Kultury im. Marii Koterbskiej.

- 27 maja – Akademia Młodych Talentów – zajęcia edukacyjne dla dzieci w kampusie UBB. Gość specjalny: Centrum Nauki Kopernik.

- 28 maja – Beskidzkie Dyktando Festiwalowe pod patronatem prof. Jerzego Bralczyka, warsztaty i wykłady dla młodzieży szkolnej oraz finał III Konkursu Poetyckiego im. prof. Anny Węgrzyniak.

- 29 maja – Spotkanie autorskie z prof. Jerzym Bralczykiem pt. *O mówieniu i słuchaniu* (Czechowice-Dziedzice).

- 30 maja – Piknik Naukowy w Czechowicach-Dziedzicach na terenie Miejskiej Biblioteki Publicznej z udziałem astronoma Karola Wójcickiego.

- 10 czerwca – Konferencja naukowa *Żywiec: ciągłość dziejów i kultury w żywieckim Ratuszu*.

- 11 czerwca – wykłady dla uczniów szkół średnich w Branżowym Centrum Umiejętności w Żywcu.

W ramach festiwalu powstanie również seria podcastów naukowych z udziałem pracowników Uniwersytetu Bielsko-Bialskiego, zrealizowana przez dziennikarza Szymona Brandysa. Udział we wszystkich wydarzeniach jest bezpłatny.

25. Festiwal Nauki i Sztuki – projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki w ramach Programu *Spółeczna odpowiedzialność nauki II*.

Na podstawie: <https://festiwal.ubb.edu.pl/> ek

MIASTO

TU RATUJE SIĘ ŻYCIE!

Stłuczone kolano, długotrwały kaszel, katar, skaleczony palec – pacjenci z takimi objawami zgłaszają się do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej przypomina – SOR to miejsce, gdzie li czy się każda minuta. W pierwszej kolejności ratuje się tu życie osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

W ciągu roku Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej udziela pomocy ponad 44.500 osobom.

– Nawet 70 procent tych pacjentów nie musi korzystać z pomocy SOR. Mogą zgłaszać się po pomoc medyczną do okolicznych szpitali – wyjaśnił kierownik SOR dr Robert Tobias.

Wizyta na SOR nie zastępuje świadczeń udzielanych przez lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej czy lekarza poradni specjalistycznej. Dlatego zdarza się, że osoba z cięższymi objawami musi czekać na SOR kilka godzin.

Nie wynika to ze złej pracy personelu. Na oddziale funkcjonuje system Triage, który dotyczy wszystkich, bez wyjątku. Jego zadaniem jest wychwytywanie pacjentów w stanach zagrożenia życia.

O kolejności przyjęcia nie decyduje godzina dotarcia na SOR, lecz pilność i charakter objawów zweryfikowanych podczas badań. Triazysta, którym jest ratownik medyczny, po wykonaniu wstępnych badań i zebraniu wywiadu kwalifikuje osobę do jednej z pięciu grup, w zależności od wstępnych badań oraz para-

metrów życiowych. Pacjentowi zostaje nadany jeden z pięciu priorytetów przyjęcia:

- czerwony – to pacjenci, którzy pomoc muszą otrzymać natychmiast;
- pomarańczowy – to osoby wymagające pilnego zaopatrzenia;
- żółty – wymagające kilku rodzajów interwencji medycznej;
- zielony – osoby bez poważniejszych obrażeń zagrażających życiu, które mogą się same poruszać, wymagają jednego rodzaju interwencji medycznej;
- niebieski – pacjenci w stanie stabilnym, niewymagający interwencji medycznej.

Zespół SOR może przekierować pacjenta niebędącego w stanie zagrożenia życia do przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej i poradni specjalistycznych. Dotyczy to właśnie pacjentów, którym w trakcie Triage'u przydzielono kolor zielony lub niebieski.

Mieszkańcy regionu chcący skorzystać z SOR-u w Szpitalu Wojewódzkim mogą również zgłaszać się na izby przyjęć innych szpitali, gdzie pomoc zostanie im udzielona zgodnie z funkcjonującymi tam zasadami. W najbliższej okolicy Bielska-Białej funkcjonują następujące placówki: Beskidzkie Centrum Onkologii – Szpital Miejski w Bielsku-Białej, Szpital Kolejowy w Wilkowicach – Bystrej, a także Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej oraz Szpital w Żywcu.

Placówki te również są integralną częścią systemu zabezpieczenia zdrowotnego, opracowanego przez wojewodę śląskiego.

źródło: Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej, oprac. ek

PRZESTRZEGAJ PRAWA WYBORCZEGO

Już w najbliższą niedzielę 18 maja odbędą się wybory nowego prezydenta Polski. Warto przypomnieć, czego w okresie wyborów nie wolno robić, aby nie napaść sobie biedy.

Z punktu widzenia przepisów, wykroczenie wyborcze to naruszenie przepisów ustawy dotyczącej wyborów, które może dotyczyć zarówno kampanii wyborczej, jak i samego głosowania. Policja przypomina najczęstsze przykłady wykroczeń wyborczych.

• Niszczenie materiałów wyborczych – zrywanie plakatów lub ulotek, malowanie po banerach czy celowe ich zaskazywanie to wykroczenie, które grozi karą grzywny. • Prowadzenie agitacji w dniu głosowania – rozdawanie ulotek, organizowanie spotkań wyborczych czy publikowanie materiałów agitacyjnych w mediach społecznościowych podczas ciszy wyborczej również jest zabronione.

• Agitacja w lokalu wyborczym – zachęcanie do głosowania na konkretnego kandydata w miejscu oddawania głosu jest niedozwolone i może zostać ukarane. • Przenoszenie kart do głosowania poza lokal wyborczy – wynoszenie kart z lokalu w celu ich np. powielenia czy sprzedaży stanowi wykroczenie, a w określonych przypadkach może nawet być uznane za przestępstwo.

Aby uniknąć nieświadomego złamania prawa wyborczego, warto pamiętać o kilku zasadach:

Szanuj materiały kampanijne – niezależnie od sympatii politycznych nie niszcz cudzej własności. Zachowaj neutralność w dniu wyborów – nie publikuj postów z poparciem dla kandydatów podczas ciszy wyborczej. Nie fotografuj kart do głosowania w lokalu – może to być uznane za próbę wpływania na innych lub złamanie tajności głosowania. Nie przyjmuj korzyści za oddanie głosu – każda forma kupowania głosu jest nielegalna, zarówno dla oferującego, jak i przyjmującego.

Wybory prezydenckie to święto demokracji bezpośredniej. Warto zadbać, aby przebiegały zgodnie z prawem i zasadami uczciwości.

oprac. Jack

PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 39 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miejską w Bielsku-Białej uchwały Nr XII/262/2025 z 24 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulicy Węglowej oraz rzeki Biała.

Zainteresowani mogą zgłaszać wnioski do wyżej wymienionego planu, w nieprzekraczalnym terminie do 6 czerwca 2025 roku. Wnioski składa się do Prezydenta Miasta Bielska-Białej:

a) w postaci papierowej (pocztą lub na dziennik podawczy Urzędu Miejskiego),

b) w postaci elektronicznej, w tym za pomocą środków komu-

nikacji elektronicznej (za pośrednictwem platformy ePUAP), w szczególności poczty elektronicznej na adres: kaminski.sekretariat@um.bielsko-biala.pl.

c) na specjalnym formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego (formularz dotyczący aktu planowania przestrzennego jest dostępny na stronie internetowej Biura Rozwoju Miasta w Bielsku-Białej: brm.bielsko-biala.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej: bip.um.bielsko.pl):

Wniosek powinien zawierać: imię i nazwisko wnioskodawcy albo jego nazwę, adres zamieszkania wnioskodawcy albo jego siedziby, adres poczty elektronicznej (o ile wnioskodawca taki adres posiada), oznaczenie nieruchomości, której wniosek dotyczy, oraz wskazanie czy wnioskodawca jest właścicielem lub użytkownikiem nieruchomości objętej wnioskiem. Wnioskodawca może również podać dane do kontaktu jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Niniejsze ogłoszenie zastępuje ogłoszenie zamieszczone w numerze 9 MS z 2 maja 2025 roku.

DZIERŻAWA

Na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.) prezydent Bielska-Białej podaje do publicznej wiado-

mości, że na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej bip.um.bielsko.pl 16 maja 2025 r. zamieszczone zostały wykazy nieruchomości, stanowiących własność gminy Bielsko-Biala, przeznaczonych do oddania w dzierżawę w drodze bezprzetargowej:

- cz. dz. 99/4 obręb Dolne Przedmieście 56, na czas nieoznaczony,
- cz. dz. 285/18 obręb Kamienica, na czas nieoznaczony,
- cz. dz. 580/85, dz. 580/122, dz. 580/124 obręb Kamienica, na czas nieoznaczony,
- cz. dz. 580/85, obręb Kamienica, na czas nieoznaczony,
- cz. dz. 894/8 (134 m²), obręb Lipnik, na czas nieoznaczony,
- cz. 895/3 (76 m²), 894/8 (55 m²), obręb Lipnik, na czas nieoznaczony,
- cz. 895/3 (84 m²), 894/8 (52 m²), obręb Lipnik, na czas nieoznaczony,
- cz. 895/3 (112 m²), 894/8 (67 m²), obręb Lipnik, na czas nieoznaczony,
- cz. dz. 1845/2 (100 m²) obręb Kamienica i cz. pomieszczeń (64,90 m²), na czas oznaczony tj. do 31 grudnia 2045 r.
- cz. dz. 384/162 obręb Aleksandrowice, na czas oznaczony tj. 3 lat,
- cz. dz. 1872/9 obręb Kamienica, na czas oznaczony 3 lat. □

MIASTO

MOJE ZDROWIE – SKORZYSTAJ Z NOWEGO PROGRAMU!

Ruszył nowy kompleksowy program profilaktyczny Ministerstwa Zdrowia – *Moje Zdrowie*, skierowany do wszystkich osób powyżej 20. roku życia. To bilans zdrowia osoby dorosłej, który zastępuje program *Profilaktyka 40+* i umożliwia wykonanie bezpłatnych badań profilaktycznych, w zależności od wieku pacjenta.

Osoby w wieku 20–49 lat mogą skorzystać z programu raz na 5 lat, osoby powyżej 49. roku życia raz na 3 lata.

Celem programu jest wczesne wykrycie problemów zdrowotnych i ryzyka chorób kardiologicznych, metabolicznych, nowotworów, co pozwoli szybko na nie zareagować. Program ma zachęcić Polaków do dbania o swoje zdrowie i regularnego wykonywania badań profilaktycznych. Będzie realizowany we wszystkich placówkach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ).

Podstawą do wykonania badań jest ankieta, którą można wypełnić samodzielnie przez internetowe konto pacjenta (IKP) albo w placówce POZ z pomocą personelu. Dla osób 60+ będą trzy dodatkowe pytania w kierunku diagnostyki chorób ośpennych.

Wypełnione ankiety trafią do wskazanego przez pacjenta POZ, który wystawi skierowanie na badania.

Placówka ma 30 dni na skontaktowanie się z pacjentem. Zestaw badań diagnostycznych będzie zależał od odpowiedzi udzielonych w ankiecie. Po wykonanych badaniach pacjent spotka się z lekarzem lub pielęgniarzką i omówi wyniki.

Zakresy badań diagnostycznych:

podstawowy (dla każdej osoby objętej bilansem):

- morfologia krwi,
- glukoza,
- kreatynina (z eGFR),
- lipidogram (cholesterol całkowity, LDL, HDL, triglicerydy),
- TSH (hormon tyreotropowy),
- badanie ogólne moczu.

rozszerzony (warunkowo, w zależności od wieku i wyniku ankiety):

- ALAT – aminotransferaza alaninowa,
- ASPAT – aminotransferaza asparaginianowa,
- GGTP – gammaglutamylotranspeptydaza,
- PSA całkowity u mężczyzn,
- anty-HCV,
- lipoproteina A (w ramach programu raz w życiu).

oprac. ek

SENIORZE, SPRAWDŹ STAN SWOICH KOŚCI

Rozpoczyna się realizacja bezpłatnych badań w ramach *Programu profilaktyki złamań osteoporotycznych dla mieszkańców miasta Bielska-Białej, na lata 2021-2025*, które są organizowane i finansowane przez miasto Bielsko-Biała. To piąty i ostatni rok realizacji programu. Do badań Urząd Miejski zaprasza mieszkańców Bielska-Białej – kobiety w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyzn w wieku 70 lat i więcej. Z programu wyłączone są osoby z już zdiagnozowaną i leczoną osteoporozą.

Program obejmuje:

- oszacowanie 10-letniego ryzyka złamania kości metodą FRAX;
- u osób ze zwiększonym ryzykiem złamania kości – badanie densytometryczne i konsultację lekarską;
- warsztaty edukacyjne z lekarzem, fizjoterapeutą i dietetykiem.

Badania wykonywane są w Przychodni Onkologicznej Beskidzkiego Centrum Onkologii-Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej przy ul. Wyzwolenia 18, w dni powszednie w godzinach 9.00-13.30, i będą prowadzone do wyczerpania limitu.

Więcej informacji o badaniach można uzyskać pod nr telefonu 661 307 618 (od poniedziałku do piątku

w godzinach 9.00-13.00), pod którym można także dokonać rejestracji.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) zalicza osteoporozę do głównych chorób cywilizacyjnych. To przewlekła choroba metaboliczna tkanki kostnej. W jej przebiegu dochodzi do zmniejszenia gęstości mineralnej kości, a to zwiększa ryzyko powstania złamań osteoporotycznych. Osteoporoza postrzegana jest głównie jako choroba kobiet, tymczasem dotyka także mężczyzn, choć rzadziej. Choroba we wczesnych stadiach rozwoju nie daje żadnych objawów, które mogłyby być zauważone. Rozpoznanie zazwyczaj jest stawiane dopiero w momencie, gdy dochodzi do patologicznych złamań, stąd też niezwykle ważne jest regularne wykonywanie badań profilaktycznych, które umożliwią wczesne wykrycie choroby.

Do programu można przystąpić tylko raz w ciągu jego trwania.

źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej.

oprac. ek

WAŻNE TELEFONY

Urząd Miejski, pl. Ratuszowy 1, 5 i 6 oraz ul. ks. Stanisława Stojalskiego 32 pracuje od poniedziałku do środy w godz. 7.30–15.30, w czwartki 7.30–18.00, w piątki 7.30–13.00
Centrala: 334971497, faks: 334971786
Informacja: pl. Ratuszowy 6, tel. 334971800

Awaria oświetlenia ulicznego: UM, tel. 334971702

Awaria świateł sygnalizacji drogowej: MZD, tel. 334726010, od 7.30 do 15.30

PreZero Bielsko-Biała S.A. (dawniej SUEZ) w godzinach pracy tel. 459595469, 571232625
e-mail: BOK.BB@prezero.com

Wydział Gospodarki Miejskiej UM tel. 334971703, 334971508
naczelnik WGM tel. 334971507, 600004236
e-mail: gosp.miejska@um.bielsko-biala.pl

Miejski Zarząd Dróg, tel. 334726010 od 7.30 do 15.30
e-mail: sekretariat@mzd.bielsko.pl
Dział Parkingów i Strefa Płatnego Parkowania: 334726000

Pogotowie weterynaryjno-sanitarne oraz Schronisko dla zwierząt: 338141818
w UM tel. 334971508 od 7.30 do 15.30

Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej: tel. 338146221 lub 19288
Niebieska Linia 338119900
telefon dla niesłyszących i niedosłyszących (kontakt w formie sms) 530560611
e-mail: poikbielsko@interia.pl

Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy 338150984

Straż Miejska tel. 112, 338228114, 338228115
e-mail: sm@strazmiejska.bielsko.pl
Miejska Komenda Policji tel. 986, 33478571255
Państwowa Straż Pożarna tel. 112

POGOTOWIA

Pogotowie ratunkowe	tel. 112, 999
Pogotowie energetyczne	tel. 991
Pogotowie gazowe	tel. 992
Pogotowie ciepłownicze	tel. 993
Pogotowie wodociągowe	tel. 994

e-mail: aqua@aquacom.pl

GOPR

tel. 985, 338296900

Rada Seniorów Miasta Bielska-Białej tel. 518676301
dyżury w czwartki w godz. 11.00-13.00
w Centrum Seniora przy ul. Romana Dmowskiego 6
Centrum Seniora tel. 334971753, 334971754

MIASTO

BIEGANIE BEZ ZMĘCZENIA...

W ramach obchodów ósmego Międzynarodowego Dnia Slow Joggingu ku pamięci profesora Hiroakiego Tanaki Stowarzyszenie Slow Jogging Polska organizuje w całej Polsce pokazowe, bezpłatne treningi slow joggingu.

W Bielsku-Białej wydarzenie organizowane jest pod patronatem prezydenta miasta Jarosława Klimaszewskiego. Organizatorami lokalnymi są Centrum Seniora, Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku Uniwersytetu Bielsko-Bialskiego. Trening poprowadzi certyfikowana instruktorka slow joggingu Renata Morawska-Szetela.

Organizatorzy zapraszają seniorów wraz z rodzinami, bo slow jogging to sprawdzona metoda aktywności fizycznej korzystna dla osób w każdym wieku. Wydarzenie odbędzie się 24 maja w godz. 10.00-11.30 na placu Ratuszowym i w parku za Ratuszem. W razie deszczu trening odbędzie się w Centrum Seniora.

Zapisy odbywają się w Centrum Seniora – tel. 334971753 lub 754 – lub bezpośrednio u instruktorki: Renata Morawska-Szetela, kom. 602401714; rm.morawska@gmail.com.

Slow jogging jest uniwersalną, łagodną metodą biegania w tempie niko niko (z uśmiechem – jap.). Jego twórca profesor Hiroaki Tanaka, japoński fizjolog sportu z Uniwersytetu Fukuoka, poświęcił niemal 50 lat badaniom nad skutecznością metody zarówno dla osób o słabej czy przeciętnej sprawności, jak i zaawansowanych zawodników, którzy mogą ją wykorzy-

stywać jako codzienny trening bazowy. Tempo slow joggingu na początku dla każdego jest inne, indywidualne, nie powoduje zadyszki i zmęczenia. W miarę poprawy wydolności dochodzi się do 180 kroków na minutę. Metoda nie obciąża stawów i kręgosłupa, a prawidłowo wykonany trening chroni przed zakwasami i urazami.

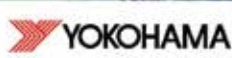
Slow Jogging to:

- umiarkowana aktywność fizyczna dla osób w każdym wieku,
- prewencja chorób cywilizacyjnych,
- bieganie w komforcie własnego tempa, przy utrzymaniu optymalnej prędkości biegu,
- doskonała propozycja dla osób nie lubiących i/lub nieradzących sobie z intensywnością tradycyjnego biegania,
- metoda nie powodująca kontuzji i uczucia zmęczenia.

Biegając regularnie tą metodą:

- poprawisz kondycję,
- zyskasz energię,
- zmniejszysz poziom stresu,
- zyskasz lepszą sylwetkę,
- dotlenisz komórki,
- zaktywizujesz pracę umysłu,
- wyregulujesz ciśnienie krwi,
- unormujesz poziom cholesterolu,
- zyskasz nowe znajomości,
- doświadczysz radości i lekkości treningu.

Więcej informacji o slow joggingu na stronie <https://slowjogging.eu>. oprac. ek

... I BIEGANIE NA CZAS

Miłośnicy biegów ulicznych już niedługo będą mieć swoje święto w Bielsku-Białej. 25 maja po raz 31. w stolicy Podbeskidzia zostanie rozegrany Bieg Fiata. Limit uczestników jest już wyczerpany, zapisy się skończyły.

Bieg główny tradycyjnie odbędzie się na dystansie 10 km. Jego uczestnicy wystartują o godzinie 10.00 z ulicy Warszawskiej i pobiegną ulicami: Warszawską, 3 Maja, Partyzantów, Bora-Komorowskiego, Leszczyńską, Sempolowskiej, BCK i Broniewskiego do mety na placu Ratuszowym. Limit na ukończenie biegu to 75 min.

Na mecie na wszystkich kończących bieg będą czekały medale, a na zwycięzców w swoich kategoriach – nagrody pieniężne i rzeczowe.

Organizatorzy serdecznie zapraszają kibiców na trasę biegu.

Biuro zawodów, gdzie będzie można odebrać pakiet startowy, będzie czynne w III LO im. Stefana Żeromskiego przy ul. Bohaterów Warszawy 20 w dniach 24 maja w godz. 14.00-20.00 i 25 maja od 7.00 do 9.00.

Oto orientacyjny czas zamknięcia ruchu na czas poruszania się kolumny biegu.

- godz. 9.30 – 10.15 – ul. Warszawska od bramy FCA Poland do skrzyżowania z ul. Czechowicką
 - godz. 9.30-10.20 – ul. Warszawska od ul. Czechowickiej do ul. Piastowskiej
 - godz. 9.30-10.30 – ul. 3 Maja do placu Chrobrego oraz ul. Zamkowa do ul. Partyzantów/Michałowicza – Circle
 - godz. 9.30-10.40 – ul. Partyzantów/Michałowicza do ul. Bora Komorowskiego
 - godz. 9.30-10.45 – ul. Partyzantów / Bora Komorowskiego/ do ul. Maczka // I US/
 - godz. 9.45-10.50 – ul. gen. Maczka i ul. Leszczyńska
 - godz. 9.45-11.10 – ul. Sempolowskiej
 - godz. 9.45-11.20 – ul. PCK
 - godz. 9.45-11.30 – ul. Broniewskiego i ul. Kierowa
 - godz. 9.30-11.30 – ul. Dmowskiego.
- Plac Ratuszowy będzie wyłączony z ruchu od 24 maja od godz. 17.00 do 25 maja do godz. 15.00.

Nad kolejną edycją Biegu Fiata, który ma już ponad trzydziestoletnią tradycję, patronat sprawują prezydent Bielska-Białej Jarosław Klimaszewski oraz Polski Związek Lekkiej Atletyki. Organizatorzy: Urząd Miejski w Bielsku-Białej oraz Agencja Sportu i Reklamy Andrzej Filipiak. Informacje i zapisy: <https://biegfiata.pl/aktualnosci/>.

Warto przypomnieć, że Bieg Fiata pojawił się w polskim kalendarzu imprez biegowych po raz pierwszy w 1993 roku. Na jego trasie gościliśmy biegaczy z 25 krajów. oprac. Jack

MIASTO

ŻAL, ŻE NIE MOŻNA BYĆ WSZĘDZIE

– dokończenie ze str. 1

Pedanteria

Historię związaną z Pedanterią, czyli dawną pralnią chemiczną działającą na potrzeby KL Auschwitz-Birkenau, opowiedział uczestnikom Nocy Muzeów historyk Jacek Proszyk. Mimo deszczu za dawną bramą Pedanterii zgromadziło się bardzo wiele osób.

Był taki czas, że pralnia chemiczna w Białej (przy obecnej ulicy 11 Listopada 63b) obsługiwała właściwie tylko KL Auschwitz-Birkenau.

– Ciężarówka z obozu przyjeżdżała tu nawet cztery razy w tygodniu. Poza żołnierzami, do obsługi przywożeni byli też więźniowie. I tu zaczyna się historia o pomocy, jaką oferowali im polscy mieszkańcy miasta – mówił historyk. – Pewnego dnia esesmani zamiast pilnować więźniów, poszli do knajpy. Więźniowie nie uciekli, co zaważyło na ich dalszym łagodniejszym traktowaniu. I tu pojawiło się pole do pomocy.

Historia o Pedanterii to historia mieszkającego obok polskiego szewca – Józefa Szpyry i jego rodziny – żony Antoniny i 7-letniej córki Jadwisi. Szpyra, widząc latem 1942 roku wynędzniałych więźniów z workami prania, prosi małżonkę o ugotowanie dla nich ciepłej zupy.

– Następnie przy różnych wejściach na teren Pedanterii poustawiali dwa i pół litra kwasu, a niepilnowani więźniowie w trakcie rozładunku zjedli ciepłą zupę, resztę zabrali do ciężarówki – mówił J. Proszyk.

Z czasem ogromną rolę w pomaganiu odegrała 7-letnia Jadwisia. Na prośbę rodziców pod pretekstem zabaw z piłką dziewczynka podchodziła do pralni i ciężarówki. Wtedy więźniowie wrzucali jej do specjalnie uszytego fartuszka z głębokimi kieszeniami listy z obozu, a Szpyrowie później wysyłali te listy do rodzin na podane adresy.

– Od lata 1942 roku na tym placu dochodziło do największej wymiany informacji między obozem a światem zewnętrznym – podsumował historyk.

Zabytkowy Ratusz

Tradycyjnie dla zwiedzających z okazji Nocy Muzeów otworzył się Ratusz. Po budynku zbudowanym w latach 1895–1897 według projektu Emanuela Rosta juniora oprowadzał historyk Jakub Krajewski. Chętni mogli też zajrzeć do schronu w parku za Ratuszem. O przeznaczeniu i historii obiektu opowiadał Jacek Kachel. Wieczorem w sali sesyjnej magistratu odbył się klimatyczny koncert duetu Sabina Karwala i Mateusz Pisulak. Wcześniej w tym szczególnym dla miasta i mieszkańców miejscu zwiedzających witała przewodnicząca Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Dorota Piegzik-Izydorzyc, zapraszając na sesję RM.

Banialuka

Dużym powodzeniem, zwłaszcza wśród młodszych zwiedzających, cieszył się Teatr Lalek Banialuka im. Jerzego Zitzmana, który na ten wieczór zmienił się w żywe muzeum. Na wi-

downi Dużej Sceny zasiadły lalki. Wielu można było dotknąć, wziąć do ręki i animować pod okiem aktorów teatru. Frajdy było co niemiara. W foyer stały kostiumy, na chwilę można było zamienić się w królową. Monika Woronowicz z Banialuki opowiadała chętnym o historii teatru lalek. Salwy śmiechu wzbudziły próby animowania marionetek przez osoby z publiczności – były scenki zalotów, awantur i tańca.

– Zawitało do nas ponad 630 osób, wiele specjalnie, tak dzieci, jak i dorosłych – każdy odnajduje się w tej przestrzeni sztuki – mówił dyrektor Banialuki Jacek Popławski.

Galeria BWA

Galeria Bielska BWA zaprosiła do siebie na oprowadzania kuratorskie po aktualnych wystawach, a w Willi Sixta przygotowała nocowaną dla dzieci i ich opiekunów. Jedną z atrakcji i wielkim przeżyciem dla najmłodszych była gra terenowa w podziemiach budynku z użyciem czołówek.

Pozorna kruchość w zamku

Od godziny 20.00 swoje podwoje otworzyło dla zwiedzających Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej – Zamek Sulkowskich. Do wejścia tworzyły się kolejki. Tegoroczna Noc Muzeów odbyła się pod hasłem *Pozorna kruchość*, a to tytuł wystawy prezentowanej w muzeum. Zwiedzający mogli zobaczyć ceramikę ze zbiorów etnograficznych placówki i posłuchać bardzo ciekawego komentarza. Kolekcja liczy około 130 eksponatów i obejmuje wyroby pochodzące z warsztatów garncarskich ze Śląska Cieszyńskiego, Małopolski, Moraw, Słowacji oraz Pokucia. Są tam naczynia bardzo proste – garnki, misy i dzbany, ale też barwne fajansy, gliniane instrumenty muzyczne czy zabawki.

Z okazji Nocy Muzeów darmowe atrakcje w Bielsku-Białej przygotowało ponad dwadzieścia różnych placówek. Poza opisanymi w tekście można było również zwiedzać: Aeroklub Bielsko-Biała, Allstar PZL Glider – Szybowcowe Zakłady Doświadczalne, Archiwum Państwowe w Katowicach Oddział w Bielsku-Białej, Automobilklub Beskidzki, Bielską Szkołę Przemysłową, Centrum Edukacji Ekologicznej Ekosynteza, cmentarz katolicki w Białej, cmentarz żydowski przy ul. Cieszyńskiej, kościół ewangelicki Zbawiciela, kościół ewangelicki filialny w Kamienicy, kościół ewangelicki w Starym Bielsku, Muzeum Fiata 126p, Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką – Pałac Emanuela Rosta, Studio Filmów Rysunkowych, Teatr Polski i stary cmentarz ewangelicki w Bielsku.

17 maja zaprasza jeszcze kościół katolicki św. Stanisława BM w Starym Bielsku. W godz. 15.00-19.00 zaplanowano tam grę dla dzieci, a w godz. 19.30-21.30 zwiedzanie z przewodnikiem. Rezerwacja pod nr tel. +48732259325, e-mail: jozef.argasinski@gmail.com.

I znów szkoda, że nie dało się być wszędzie podczas tej wyjątkowej nocy.

Emilia Klejmont

Przewodnicząca Rady Miejskiej Dorota Piegzik-Izydorzyc

